

BELGIE : RADIO EN TV-ONDERSCHIEDINGEN

De «Bert Leysenprijs 1971-1992» werd begin februari te Brussel toegekend aan het 13-delig BRT-jeugdfeuilleton «Het Zwaard van Ardoo-waan».

De Vereniging van de Vlaamse TV- en Radio-Pers bekroonde Kris Borms met de Prijs van de TV-kritiek. De Radio Prijs Klokke Roeland ging naar Omroep Limburg en naar de radioserie «De Jaren Dertig» van Roland van Opbroecke.

BELGIE : BENOEMINGEN

De h. Jan de Laet heeft zijn standplaats Hil-versum, waar hij de BRT vertegenwoordigde, bij de jaarwisseling verlaten om de h. Karel Hemmerechts, thans wvd bestuursdirecteur bij de Vlaamse televisie, als chef van het secretariaat van de algemene directie der Nederlandse uitzendingen op te volgen.

De h. Jean Hallet, algemeen secretaris van de christelijke mutualiteiten, werd aangesteld als voorzitter van de raad van beheer van de RTB om het mandaat van de h. Born, die ontslag-nemend is, te voltooien.

De h. Bachy, professor aan de UCL, werd aangeduid om het vrijgekomen mandaat als beheerder te bekleden.

BRT : OPENBARE DIENST

De minister van de Nederlandse Cultuur en Vlaamse aangelegenheden, Chabert, heeft zich uitgesproken voor het behoud van de omroep als openbare dienst die de emanatie is van de maatschappij. Hij deelde mede onmiddellijk een ontwerp-decreet te zullen neerleggen bij de cultuurraad van de Nederlandse cultuurgemeenschap in verband met de vernieuwing van de mandaten

actualiteiten + commentaar

radio tv

van de raadsleden, en dit overeenkomstig het regeerakkoord. Voor het zomerreces zal een ontwerp van volledige wet, een decreet bij het parlement, respectievelijk de cultuurraden, worden neergelegd.

NIEUWE FM-STATIONS RTB

Benevens de nieuwe kleuren TV-zender te Anlier in Luxemburg, waarvan de bouw onlangs werd aanbesteed, heeft de directie van de technische diensten van de RTB eveneens een aanbesteding uitgeschreven voor de bouw te Waver van twee frequentiemodulatie (FM)-zenders, voor het derde programma (franstalige uitzendingen). Met de werken zal dit jaar nog begonnen worden.

PROEFUITZENDINGEN VARA VIA LOKALE TELEVISIE

De Nederlandse Omroepvereniging VARA wil informatieve televisieprogramma's die de problematiek in een bepaalde streek buiten de randstad behandelen, eerst via een regionale zender in de betreffende streek (buiten de normale televisie-uren) uitzenden en aan de hand van reacties daarop evalueren alvorens het programma feitelijk uit te zenden. De Vara is op dit idee gekomen naar aanleiding van de bevinding, dat vele kijkers buiten de randstad zichzelf te weinig «herkennen» in het landelijke televisieprogramma. De raad van beheer van de NOS is om advies gevraagd.

DE BETEKENIS VAN HET MEDIUM RADIO

De afdeling Studie en Onderzoek van de NOS (Nederlandse Omroep Stichting) heeft een onderzoekje verricht naar

de betekenis van de radio. Ongeveer 31 procent van de Nederlandse bevolking van 12 jaar en ouder beschouwt de radio in de eerste plaats als bron van amusement ; 30 procent ziet de radio in de eerste plaats als bringer van het laatste nieuws ; 24 procent vooral als aangenaam achtergrondgeluid en voor 14 procent is radio primair een bron van algemene informatie. Jongeren zien volgens dit onderzoek de radio als bron van amusement en als aangenaam muzikaal achtergrondgeluid. Bejaarden beschouwen de radio in meerderheid als bringer van het laatste nieuws. Mensen met uitsluitend lager onderwijs, onder wie naar verhouding veel ouderen voorkomen, zien de radio in sterkere mate als bringer van het laatste nieuws dan mensen met middelbaar of hoger onderwijs.

Voor deze laatste groep, waarin naar verhouding veel jongeren voorkomen, geldt de radio in sterkere mate als aangenaam muzikaal achtergrondgeluid dan voor mensen met uitsluitend lager onderwijs. Mannen leggen vooral de nadruk op de informatieve functie van de radio ; vrouwen benadrukken daarentegen in sterke mate de amusementsfunctie van de radio. Hoe meer men naar de radio luistert, hoe sterker de amusementsfunctie van de radio wordt benadrukt, terwijl in omgekeerde richting de informatieve functie van de radio een wat sterker accent krijgt.

Mensen, die de televisie als het belangrijkste medium zien en vooral mensen, die de geïllustreerde bladen als het belangrijkste medium beschouwen, hechten verhoudingsgewijs een wat grotere waarde aan de radio als bron van amusement dan de overige groepen ondervraagden.

Mensen, voor wie de dagbladen het belangrijkste medium zijn, hechten, in verhouding tot alle onder-vraagden, een wat grotere waarde aan de radio als bringer van het laatste nieuws. Conclusie van Studio (Programmablad KRO) : de radio moet in ieder geval blijven !

ETHERPIRATEN

Het einde van de voor de Nederlandse kust opererende etherpiraten (Radio Noordzee, Radio Caroline, Radio Veronica) is nabij. In de op 7 februari 1973 aan de Nederlandse Tweede Kamer aangeboden memorie van antwoord op de twee wetsontwerpen betreffende de piratenzenders, zegt het demissionaire kabinet Biesheuvel dat het Verdrag van Straatsburg ter bestrijding van piratenzenders buiten nationaal gebied door de Nederlandse regering moet worden goedgekeurd. Het tweede wetsontwerp wil strafrechtelijk optreden mogelijk maken tegen iedereen die medewerking verleent aan de piratenzenders (programmamakers, advertentie-aquisitie, bevoorrading en bemanning van het schip). Ongeveer een maand voor het aanbieden van de memorie van antwoord, maakten de Amsterdammers E. Otten en F. Koller (uitgevers van het muziekblad Europop Music Magazine) bekend plannen te hebben om vanaf een vierde piratenschip voor de Nederlandse kust reclameboodschappen te gaan uitzenden.

TELEVISIERECLAME

De STER (Stichting Ether Reclame) heeft in Nederland begin dit jaar voor het eerst in haar geschiedenis (opgericht 25 augustus 1965) een reclamefilm van de beeldbuis

verwijderd. Per 1 januari 1973 is een televisie-advertentie voor een bepaald merk deodorant in de ban gedaan, nadat tegen deze spot zeer veel bezwaren en protesten van het kijkerspubliek waren binnengekomen. Terwijl het standpunt van de STER tegenover de adverteerders zich duidelijk heeft verhard, hebben de felste bestrijders van de STER-reclame in Nederland juist een soort gevechtpauze aangekondigd. Voorzitter Ine van den Heuvel van het Vrouwencontact in de PvdA - in de wandeling de «Rooie Vrouwen» - stopt voorlopig met de acties van haar beweging tegen de STER.

KABELTELEVISIE NEDERLAND

De VNU en Polyzathe (dochter van Heimij, Nederhorst en Pakhoed) hebben twee vennootschappen opgericht voor het ontwerpen, vóórfinancieren, doen aanleggen en exploiteren van kabel-distributenetten en voor het in exploitatie nemen van door anderen aangelegde netten. Gestreefd wordt naar de aanleg van systemen die geschikt zijn voor tenminste twaalf televisie- en FM-kanalen en die ruimte openlaten voor de ontwikkeling van verschillende kabeltoepassingen. VNU en Polyzathe entameren deze nieuwe activiteit tegen de achtergrond van het reeds geruime tijd groeiend besef, dat kabeltelevisie een belangrijke verruiming van het communicatiesysteem kan geven. Dit heeft op de eerste plaats betrekking op de stringvrije ontvangst, de uitbreiding van het programma-aanbod en de ver-

dwijning van ontsierende antennewouden uit het stadsbeeld.

BERISPING VPRO

De Nederlandse minister van CRM (Cultuur) heeft begin dit jaar de VPRO een berisping, zoals voorzien in art. 61 van de Omroepwet, toegediend wegens schending van de koninklijke waardigheid in de tweede Barend Servetshow. In diverse publiciteitsorganen roepen zeer velen dat zoiets niet mag kunnen omdat rechter en aanklager zich hier op een stoel zitten te verdringen. De VPRO ging in beroep.

NEDERLAND : WEG MET DE SPIEBRIEFJES

De NOS-nieuwslezers lezen sinds begin dit jaar de bulletins niet meer af van een voor hen liggend papier, maar van een aan de camera gemonteerd monitor, een zgn. «teleprompter». Het was in de praktijk gebleken dat een bericht voor het publiek duidelijker en beter overkwam, wanneer de nieuwslezer het publiek meer zou aankijken.

KANS VOOR MINDERHEDEN OP BBC

De BBC zal in april het eerste van een reeks van dertien televisieprogramma's uitzenden samengesteld door groeperingen, die van mening zijn, dat op het scherm te weinig aandacht wordt besteed aan hun opvattingen of activiteiten. Ieder programma zal 40 minuten duren. De BBC stelt hiervoor zijn studio's, camera's en professioneel advies ter beschikking van de aanvragers. De inhoud en de stijl van de programma's zullen echter geheel aan de belangstellenden

worden overgelaten. Voor de aanvragers in staat gesteld zullen worden hun eigen programma samen te stellen, moeten zij echter verklaren de kijkers niet te zullen vragen geld te sturen, geen obscene of indecente zaken te zullen vertonen, geen persoonlijke aanvallen uit te voeren en individuele personen niet te belasteren, niet te zullen aanzetten tot relletjes, tot geweldpleging en geen raciale onlusten te verwekken. Er hebben zich al politieke organisaties van links en rechts, studenten, vakbonden, religieuze instanties, zonderlingen en zelfs een illegale organisatie aangemeld.

COMMERCIELE RADIO IN LONDEN

Voor het einde van dit jaar krijgt de Britse hoofdstad commerciële radio. Twee stations hebben van de onafhankelijke omroepraad de daarvoor vereiste vergunningen gekregen en zijn als winnaars tevoorschijn gekomen uit een hele groep van gegadigden. Het is de bedoeling dat de twee stations straks permanent, dus 24 uur per dag, in de ether zijn met nieuws, muziek allerlei variëteiten en natuurlijk de reclames, waarom het de geïnteresseerden begonnen is. De naam van het ene station luidt Capital Radio, die van de andere London Broadcasting Corporation. Het eerste wordt geleid door de Engelse filmregisseur en -acteur Richard Attenborough, terwijl de voormalige Lord Mayor van Londen, Sir Charles Trinder, de leiding heeft over de London Broadcasting Corporation, die zich voornamelijk zal specialiseren in de nieuwsgaring. Bij Capital komt de klemtoon meer op het amusement te liggen. Capital was aan-

vankelijk het avontuur van alleen Attenborough, de Britse filmproducer Bryan Forbes en een bevriende tandarts uit Weybridge. Nu zijn de directies van een aantal plaatselijke kranten in Londen erbij gekomen en heeft ook het zondagsblad The Observer grote interesse. De London Broadcasting Corporation is een aanzienlijk uitgebreider gezelschap, waarvan onder andere financiers uit de Londense City deel uitmaken, een aantal journalisten en de Canadees Ken Baker, die vice-president is van de Selkirk Holdings uit Toronto, een onderneming die zeventig commerciële radiostations in Canada heeft en dus de nodige ervaring kan inbrengen.

BBC TEGEN ETHERVERVUILING

BBC gaat de taal van haar radio- en televisieprogramma's kuisen. De regisseurs kregen van de directie een boekje ter hand gesteld met de sprekende titel «Goede smaak en stijl». Daaruit blijkt dat de meeste klachten van kijkers en luisteraars slaan op het gebruik van vloeken en gemene woorden in lichte programma's. Ook tegen uitgebreide sekstonelen wordt in het boekje gewaarschuwd.

OPEN UNIVERSITEIT

Op 1 januari is Englands Open Universiteit zijn derde jaar ingegaan. Zelden is er in onderwijskringen uit de gehele wereld zoveel belangstelling geweest als voor deze controversiële en revolutionaire vorm van hoger onderwijs. De Open Universiteit is een poging om een waarachtige volksuniversiteit te worden: goedkoop en doeltreffend. De methode is niet zo revolutionair, maar wel de combinatie van de methodes, en vermoedelijk vooral de gevolgen die

lectuele» zender van voor het nog meestal in zichzelf gekeerde orthodoxe universiteitsonderwijs.

BBC GEEFT «GOED NIEUWS»

De BBC begon op 3 februari met een wekelijks programma waarin alleen «goed nieuws» wordt bekendgemaakt, onder het motto The positive world. Berichten over rampspoed worden daarin vermeden. In 10 minuten worden de luisteraars op de hoogte gesteld van bijvoorbeeld nieuwe geneesmiddelen tegen ziekten, verbeterde methoden in de industrie en soortgelijke, een betere toekomst belovende zaken. Het nieuwsprogramma wordt uitgezonden door Radio III, de «intellectuele zender van de BBC.

W.-DUITSLAND

In München is door de radio- en TV-leiding een overeenkomst bereikt over een voorstel om de radiotaks op 35 M.M. i.p.v. 25 D.M. te brengen, en de kijkers 85 D.M. i.p.v. 60 D.M. te doen betalen. Een financiële crisis zou in de omroep onvermijdelijk worden, als de gevraagde aanpassing niet op 1 januari 1974 kan doorgevoerd worden.

«FRANGLAIS» TABOE BIJ FRANSE OMROEP

Het «Franglais» is voortaan ten strengste verboden bij de Franse staatsomroep en bij alle andere regeringsinstanties. Onder «Franglais» verstaat men zeer op zijn Frans uitgesproken Engelse woorden. De lijst van 350 Engelse woorden, die de Franse staatscourant voor officieel gebruik in de ban gedaan heeft, betreft gangbare termen uit de communicatie-wereld, de techniek en de bouwnijverheid. Merk-

waardig is, dat de samenstellers hebben moeten toegeven voorhands nog geen Franse equivalenten gevonden te hebben voor woorden als *marketing*, *software* en *hardware*. Maar er zullen meer lijsten volgen.

Het is niet voor het eerst, dat de Franse regering een kruistocht tegen het Franglais open. Een verschil met vorige acties is echter, dat ditmaal ook de omroep erbij betrokken wordt. De communicatie-media immers spelen een belangrijke rol bij de verbreiding van Engelse mode-woorden - lang niet alleen in Frankrijk.

DERDE TV-NET IN FRANKRIJK

In Frankrijk is op oudejaarsavond het derde televisienet (3ième chaîne) in gebruik genomen. De uitzendingen zijn alle in kleur. Frankrijk is nu het enige westerse land dat drie staatstelevisieprogramma's verzorgt. Het derde programma, dat nu reeds door een kwart van de kijkers te zien is in het gebied van Parijs, in Noord-Frankrijk, in de Elzas en in Lotharingen, zal voornamelijk regionale en provinciale belangen behandelen samen met culturele, geschiedkundige en jeugduitzendingen. De programma's zijn ook goed op te vangen in het zuidwestelijk deel van België.

Bronnen :

NRC-Handelsblad, De Tijd, De Volkskrant, Studio, Le Monde, The Times, Het Volk - De Nieuwe Gids, Het Belang van Limburg, De Standaard, Gazet van Antwerpen, Het Laatste Nieuws.

**Samenstelling :
Herman Van Peit.**

Periode : 1.1 - 28.2.73.

**actualiteiten
+
commentaar**

pers

NIEUW VLAAMS TIENERMAGAZINE

'Top', een nieuw Vlaams tienermagazine wil, in aansluiting bij de actualiteit, ontspanning en vorming in zijn kolommen verenigen en dit op een evangelisch geïnspireerde basis. Uitgeverij is 'De Goede Pers' uit Averbode. De verspreiding van het blad zal hoofdzakelijk via de scholen gebeuren.

Hoofdredacteur is Karel Verleyen, rubriekleider levensvorming Eric Stynen, rubriekleider informatie en documentatie Gaston Van Camp, verantwoordelijke voor de meisjesrubriek Katrien Seyaene en voor de ontspanning werd Walter Capiou geëngageerd.

NIEUW WEEKBLAD

Voortaan zal «Journal d'Europe», dat een uitgave was van het Antwerps dagblad «La Métropole», als zelfstandig weekblad verschijnen onder dezelfde titel.

Hoofdredacteur van het nieuwe weekblad is Serge de Waersegger. Directie en redactie zijn gevestigd Leuven Plein 21, 1000 Brussel.

AFSCHIED SYNDICALIST

In «Volksgazet» van 15 februari verscheen de laatste syndicale kroniek van Vic Thijs. Zesentwintig jaar lang verzorgde deze socialistische voorman in dit blad een wekelijkse bijdrage over het vakbondsleven. De syndicale kroniek van «Volksgazet» zal voortaan verzorgd worden door de algemene sekretaris van het ABVV, Georges Debunne.

VLAAMSE ELSEVIER

Op 2 februari verscheen het eerste nummer van 'De Vlaamse Elsevier'. 'De Vlaamse Elsevier' wordt uitgegeven door Elsevier-Sequoia, dochteronderneming van het Elsevier-concern.

Hoofdredacteur is de h. Henri Schoup («Wij zijn voor geen enkele partij te koop. Onze kolommen staan echter wel open voor iedereen, ook voor politieke partijen, op voorwaarde dat ze iets nieuws te vertellen hebben»). Lou Declerck komt van Gazet van Antwerpen als rechterarm van de hoofdredacteur. Het management werd toevertrouwd aan drs. Johan Ducheyne.

RAOUL TACK OVERLEDEN

Op 6 februari werd Raoul Tack begraven. R. Tack, oud senator en gewezen voorzitter van de Algemene Belgische Persbond en van de Beroepsunie van de Belgische Pers, was gedurende meer dan 50 jaar journalist bij 'La Dernière Heure'.

PERSPRIJZEN

De persprijsen 1972 van de Vlaamse Journalistenclub werden toegekend aan de heren Vic Lories (televisie) en Jan Behets (De Standaard). De Persprijs Europa-Een, die in 1962 werd ingesteld om persmensen met belangstelling voor de Europese federalistische beweging te bekronen en meteen in de kijker te plaatsen, werd uitgereikt aan Victor van Cutsen van «Het Laatste Nieuws» en Pierre Istace van «La Métropole».

DE EECLONAAR : 125 JAAR

'De Eeclonaar, weekblad voor het Meetjesland' is aan zijn honderdvijfentwintigste jaargang toe. Het blad werd opgericht in 1848, na de afschaffing van het dagbladzegel. In die tijd droeg het blad als ondertitel «Weekblad gewijd aan landbouw, handel, nijverheid en letterkunde» en het voerde als leuze «Volksgeluk door beschaving» en «Geene maat-

schappij zonder orde». Vandaag prijkt onder de kop van het blad «Voor godsdienst, taal en vaderland». Gemeenteraadsverslagen, gemeenteberichten, aankondigingen en verslagen van de plaatselijke verenigingen en vooral informatie over jammerlijk gebroken armen en benen komen ruimschoots aan bod.

NIEUW SPORTWEEKBLAD

Nederland heeft een nieuw (voetbal-) sportweekblad: «Kick», opvolger van «1-0» (zelfde uitgeverij). Het eerste nummer verscheen op 14 februari 1973.

Met «Kick» wil Oberon (uitgeverij voor jeugd en sport van VNU) in de slag gaan met «Voetbal International/Goal» (BV Weekbladpers) het andere sportweekblad dat Nederland naast het officiële De KNVB-er kent. Voetbal International/Goal zit in zijn achtste jaargang en heeft een oplage van 150.000. Vier vaste redacteurs o.l.v. hoofdredacteur Joop Niezen vullen wekelijks 32 pagina's met gemiddeld 2,5 pagina advertenties. Het op woensdag uitkomende «Kick» telt 40 pagina's op groot tijdschriftformaat waarvan acht in kleur. Het «covert» alle sport van het voorgaande weekeinde in de vorm van nabeschouwingen in weekbladtrant en besteedt uitgebreide aandacht aan het buitenlandse sportgebeuren en de amateursport. Hoofdredacteur is Ruud Bonewit. Medewerkers zijn Koois de Boer, Ton van Niekerk, John Drieskens en Lex Muller. Kick kost in de losse verkoop 1 gulden 25, vijftien cent duurder dan Vi/Goal.

NEDERLANDSE 'PERSKOMBINATIE' BOEKT WINST

Over 1972 heeft de perscombinatie (de Volkskrant, het Parool

en de Arbeidspers) weer een bescheiden winst geboekt. De uitkering uit de STER-reclamepot zit daar wel voor iets tussen.

Een vergaande automatisering, die in het vooruitzicht wordt gesteld, zou niet gepaard hoeven te gaan met ontslagen. Dit werd meegedeeld op een persconferentie door drs. W. Van Noorden, voorzitter van de raad van bestuur.

DE NIEUWE LACH

Begin vorig jaar werd het weekblad 'De Lach' omgezet in een veertiendaags mannen-tijdschrift 'Mach', dat geleidelijk in het 'blote' straatje verzeild raakte zonder echter de oplage te kunnen optrekken. Men heeft het dan ook wijselijk geacht terug aan te knopen bij de oude 'Lach'-traditie. 'De Nieuwe Lach' brengt romantische en avontuurlijke verhalen en reportages, strips, vrijetijdinformatie, puzzels, horoscopen, glamour, vele grappen en een portie 'functioneel' bloot, zodanig verhuuld dat het de fantasie nog moet kunnen prikkelen ...

AUDET : BETERE TOEKOMST VOOR NEDERLANDSE KRANTEN

Sinds 2 februari zijn certificaten-AUDET (Associatie van Uitgevers van Dagbladen en Tijdschriften) geïntroduceerd op de Amsterdamse beurs. Dr. A. Tummers, directeur van AUDET verklaarde naar aanleiding hiervan het volgende: «Na de inzinking in de afgelopen jaren, zal naar verwachting de toekomst voor het Nederlandse dagbladwezen betere perspectieven bieden. Wij hebben er het vaste vertrouwen in dat AUDET, dank zij haar sterke positie op de regionale dagbladmarkt, haar in betekenis toenemende vakbladuitgeverij en haar groeiend aandeel op de markt van de huis-aan-

huis-bladen, een stabiele ontwikkeling zal doormaken en een daaraan evenredige rentabiliteit zal tonen».

KRANT GROOTSTE NIEUWSBRON

Uit een NIPO-enquête in Nederland over de vraag «hoe laat komt het nieuws» blijkt dat er mensen zijn die tussen acht en tien uur 's avonds nog volstrekt niet op de hoogte zijn van wat er zich in de wereld heeft afgespeeld. Zij hebben op dat tijdstip nog geen krant gelezen, geen radio gehoord en geen televisie gezien. Tegenover deze weinig geïnteresseerden (22 procent) staat een percentage van 78 procent dat 's avonds via een van de nieuwsmedia kennis heeft genomen van de gebeurtenissen in eigen land of daarbuiten. De krant is daarbij meestal de grootste nieuwsbron.

De ondervragers hielden dit onderzoek op twee dagen in januari. Zij noteerden het interview-tijdstip zodat het materiaal in tijdvakken met minstens honderd vraaggesprekken kon worden ingedeeld. Per tijdvak van een of enkele uren stijgen de van nieuws voorziene percentages tot 78. De televisie blijkt alleen na acht uur van grote betekenis, de radio vooral tussen en gedurende de middag. Tot 12 uur 's morgens weet 61 procent van de ondervraagden nog van niets; 23 procent heeft dan de krant al gelezen, een even groot percentage heeft de radio gehoord. Tussen 12 en 15 uur is het percentage lezers en luisteraars gestegen tot 54 procent (33 krant, 36 radio), tussen 15 en 17 uur gaat het om 62 procent (34 krant, 38 radio), tussen 17 en 19 uur bedraagt het cijfer 63 procent (48 krant, 32 radio, 4 televisie). Tussen 19 en 20 uur komt men op 75 procent (59 krant, 31 radio, 19 tv). Tussen

20 en 22 uur tenslotte is het 78 procent (54 krant, 25 radio, 42 tv). Het komt uiteraard vaak voor dat men van meer dan één nieuwsbron gebruik heeft gemaakt.

LIMBURGS MAANDBLAD IN HANDEN VAN DE TELEGRAAF

Het nu vier jaar bestaande onafhankelijke maandblad «Limburg Vandaag» is voortaan voor wat zijn exploitatie betreft sterk gebonden aan het Limburgs Dagblad/De Telegraafconcern. Het blad werd al door het Limburgs Dagblad gedrukt, maar nu zal dit bedrijf ook de commerciële kant van Limburg Vandaag gaan behartigen. Ondanks de commerciële banden met het Limburgs Dagblad/De Telegraafconcern zal aan de redactie van Limburg Vandaag onafhankelijkheid zijn gegarandeerd.

CHRISTELIJKE PERS IN AFRIKA BEDREIGD

Dat de toestand van de (christelijke) pers in Afrika verre van rooskleurig is, blijkt nogmaals uit een verklaring van de bisschoppelijke commissie voor de communicatiemedia van de Franssprekende West-Afrikaanse landen, die in Dakar (Senegal) vijf dagen bijeen is geweest. Met uitzondering van Kameroen en Zambia is van de bloeiende bladen weinig meer over. In 1972 zijn opnieuw twee belangrijke publikaties verdwenen: in Oeganda het enige katholieke dagblad Munno, dat in 1911 werd opgericht, en in Senegal het bekende weekblad 'Afrique Nouvelle', dat sinds 1947 voor geheel Franssprekend Afrika wordt uitgegeven door de Witte Paters. De bladen die nog niet het onderspit hebben gedolven, ondervinden grote moeilijkheden, vooral van financiële aard. In Ghana heeft men het katholieke weekblad 'The Standard' voorlopig

weten te redden door een inzameling onder de gelovigen.

JAAR VOOR DE PERS

Op de 17de algemene conferentie van de UNESCO heeft de h. Michel De Saint-Pierre directeur van het internationaal verbond van dagbladuitgevers (FIEJ), voorgesteld een «internationaal jaar van de geschreven pers» te houden.

PERSVRIJHEID OP WERELDVLAKE NEGATIEVE BALANS

Volgens het Internationaal Persinstituut, dat te Zürich gevestigd is en dat 1600 leden uit 62 landen telt, geniet nauwelijks 20 t.h. van de 132 lidstaten van de UNO van een echte persvrijheid (bedoeld wordt de 'politieke' persvrijheid t.o.v. de Staat). Dat staat te lezen in het jaarlijks overzicht van de persvrijheid in de wereld.

Het tot zwijgen brengen van de Filippijnse pers wordt een van de ernstigste inbreuken op de vrijheid van meningsuiting genoemd. Verder wordt de toestand in een aantal belangrijke landen als volgt omschreven. *Sovjet-Unie*: Westerse journalisten worden nog steeds door de autoriteiten gehinderd en bedreigd.

Tsjechoslowakije: meer dan 1.200 journalisten zijn sinds augustus 1968 uit de bond van journalisten gestoten.

China: de opvallendste ontwikkeling was de ommezwaai van de regering wat haar politiek bij het internationaal vrijgeven van informatie betreft. Een groot aantal Westerse persvertegenwoordigers kreeg toelating om voor het eerst sinds het communistische regime aan de macht kwam in 1949, in het land te werken.

Turkije: de rechtbanken houden zich bezig met het voorbereiden van honderden zaken tegen de pers en journalisten. *Griekenland*: na vijf jaar

militair bestuur steunt de Griekse pers de regering zonder vragen te stellen. De enkele overgebleven zelfstandigen worden gedwongen de despotische voorschriften van de overheid te volgen.

Spanje: in de afgelopen twee jaar zijn 133 bladen gestraft. Twaalf tijdschriften werden door de regering en dertig andere door rechtbanken in beslag genomen. Zij werden ervan beschuldigd de oppositie aan te moedigen.

Portugal: de regering voerde in juni nieuwe en hardere censuurmaatregelen in.

Frankrijk: verscherpte maatregelen bij de O.R.T.F. (de Franse radio en televisie) overschaduwden alle andere persperikelen in dat land.

Italië: de inval van de politie in de kantoren van het Milanese dagblad «Corriere della Sera» was voor zover bekend het eerste overheidsingrijpen van deze aard sinds het fascistische regime.

West-Duitsland: een gunstig beeld. Geen werkelijke problemen met de persvrijheid.

Groot-Brittannië: de Britse pers is vrij gebleven, maar er zijn steeds meer tekenen die erop wijzen dat politieke partijen de wens koesteren bepaald nieuws op een of andere wijze te controleren. Twee beruchte voorvallen waren het effect van de wet op de industriële verhoudingen op de pers en de dreigende taal van minister Anthony Wedgwood Benn over de rol van een vrije pers in een democratie.

Verenigde Staten: de regering probeert op verschillende manieren via rechtbanken en met bedreigingen inzake gerechtelijke stappen, de persvrijheid te belemmeren.

Het lijkt erop dat zij de journalisten bij hun speurwerk naar feiten angst wil inboezemen en het publiek schuw wil maken voor het contact met de pers. De grondvesten van de vrijheid van meningsuiting en de hierop rustende pers is echter zo goed als onaangetast gebleven.

Latijns-Amerika: de pro-

blemen van de pers zijn op alarmerende wijze toegenomen. Verslagen uit afzonderlijke landen en een algemeen onderzoek op het hele continent door de Interamerikaanse Pers-associatie hebben aan het licht gebracht dat alleen in Columbia, Costa Rica, Porto Rico, Salvador en Venezuela en op een zestiental eilanden in de Antillen de pers als vrij kan worden beschouwd. Zelfs in Argentinië, Bolivia, Guatemala, Mexico en Nicaragua, waar de regeringen nog betrekkelijk liberaal zijn, kampt de pers steeds meer met moeilijkheden, zo zegt het I.P.I.-rapport.

In Chili, Ecuador, Guyana, Peru en Uruguay groeit de druk die van verschillende kanten op de pers wordt uitgeoefend, waardoor deze in steeds grotere moeilijkheden geraakt. In Brazilië, op Cuba, in Haïti, Panama en Paraguay bestaat geen persvrijheid meer.

Afrika: ondanks het feit dat 1972 een jaar is geweest waarin het merendeel van de pers in Afrika onder druk stond, is steeds weer de veerkracht, vaak moed en een groeiend professionalisme van de Afrikaanse journalisten aangetoond.

De ernstigste bedreiging van de persvrijheid in Afrika is de ontstellende teruggang in het aantal dagbladen. Tien jaar geleden waren er op het gehele continent 220 tot 250 dagbladen. Thans zijn het er nauwelijks 175, waarbij in tropisch Afrika de zwaarste verliezen werden geleden. **Zaire**: de oude persstructuur in het land werd weggevaagd waarbij slechts vier van de vroegere 13 dagbladen in de hoofdstad en amper 2 van de vroegere 20 provinciale kranten bleven bestaan.

In **Zuid-Afrika** is de pers over het algemeen vrij gebleven, hoewel zich voortdurend conflicten tussen regering en pers voordoen die soms uitlopen op incidenten en dikwijls tot gerechtelijke stappen leiden.

Rhodesië heeft verscheidene buitenlandse correspondenten de deur ge-

wezen.

Libië: de regering van kolonel Gaddafi heeft alle dagbladen verboden en dertig journalisten laten vervolgen.

Midden-Oosten: strenge censuur in Egypte en Libanon.

In **India, Pakistan en Bangla-desj** bestaat persvrijheid, hoewel de verhoudingen met de regeringen van de eerste twee landen vaak gespannen zijn.

Zuid-Vietnam: sinds in mei de noodtoestand is afgekondigd, is het voor de pers nagenoeg onmogelijk geworden kritiek uit te oefenen op het bewind-Thieu.

Indonesië: alle buitenlandse persbureaus moeten hun kopij aan het officiële Indonesische persbureau Antara voorleggen.

TURKIJE

De Turkse autoriteiten hebben de kranten van Istanbul verboden beweringen over het martelen van politieke gevangenen in Turkije te publiceren. Het verbod is alleen voor Istanbul van kracht, maar aangezien deze stad het Turkse perscentrum is, is de uitwerking veel groter.

ZAIRE VERBIEDT KERKELIJKE PERS

De staatscommissaris voor nationale oriëntatie, Sakombi Inongo, heeft de gehele kerkelijk gerichte pers van Zaïre een verschijningsverbod opgelegd. Onder het verbod vallen bekende tijdschriften als *Afrique Chrétienne*, *Orientations Pastorales* en het *Protestants Informatiebulletin*.

In zijn maatregel verwijst de staatscommissaris naar de grondwet van Zaïre waarin staat dat in het kader van de nationale oriëntatie de gehele pers zich moet houden aan de richtlijnen van het politieke bureau.

ERNST FRIEDLAENDER OVERLEDEN

Op 13 januari overleed Ernst Friedlaender (1896).

Van '31 tot '46 leefde deze vooraanstaande journalist in Zwitserland. Hij werkte na de oorlog mee aan de ontwikkeling van het Hamburgse weekblad «Die Zeit». Tot 1950 was hij er plaatsvervangend hoofdredacteur van.

OPLAGE VAN ENGELSE BLADEN

Voor de eerste maal in de geschiedenis is de Guardian qua oplage (337.000) de Times (335.500) voorbijgestreefd. De totale oplage van de landelijke «kwalityts»-kranten (Times, Daily Telegraph, Financial Times en Guardian) is met 2,3 miljoen vrijwel onveranderd gebleven. Ook de totale oplage van de vier «populaire» kranten (Mirror, Express, Sun en Mail) is met 12 miljoen weinig veranderd.

Bij de Londense grote zondagsbladen is de Observer opnieuw met verlies van enige duizenden lezers tot een oplage van 790.000 gedaald en de Sunday Telegraph heeft 20.000 lezers gewonnen en een oplage van 780.000 bereikt. Het tien jaar geleden begonnen zondagsblad van de Daily-Telegraph heeft dus al bijna de Observer ingehaald.

Overigens heeft alleen de Times meer lezers gewonnen, al is het nog net niet aan de anderhalf miljoen toe.

De gezamenlijke oplage van genoemde «kwalityts»-zondagsbladen is met 3 miljoen niet noemenswaard veranderd. De gezamenlijke oplage van de vier «populaire» landelijke zondagsbladen (News of the World, People, Express en Mirror) is met een half miljoen gedaald tot 19 1/2 miljoen.

'LE POINT' EN 'LE POINT'

De twee Parijse weekbladen 'Le Point' mogen elk hun naam behouden, zo heeft de burgerlijke rechtbank van Parijs besloten, die hiermee de eis heeft afgewezen

van Jean-Claude Garot en 'Pilitique Hebdo' enerzijds en Olivier Chevillon en de 'Société Anonyme de Presse et d'Information' (groep Hachette) anderzijds, die beide(n) aanspraak meenden te kunnen maken op de naam 'Le Point' voor hun weekblad.

FRANSE REGERING TEGEN DE PERS

Dat er met de persvrijheid in Frankrijk ook iets verkeerd zit, blijkt uit de aankondiging van twee series processen. Een eerste serie processen is gericht tegen drie kranten, 'Le Monde', 'Combat' en 'L'Humanité', die documenten hebben gepubliceerd over de hoge ambtenaar Aranda, wat nogal wat deining heeft veroorzaakt bij onze zuiderburen. Een tweede serie processen werd aangekondigd tegen drie weekbladen. 'Paris Match', 'L'Express' en 'Special Dernière' omdat zij bijzonderheden hebben gepubliceerd over de terechtstelling van twee ter dood veroordeelden.

SARTRE WIL EEN VOLKSKRANT NIEUWE STIJL

Jean-Paul Sartre wil een half jaar lang zijn literaire en wijsgerige arbeid laten rusten om zich geheel op de komende verschijning van de krant «Liberation» te concentreren. Hij zegt, de enige echte «volkskrant» in Frankrijk te willen schepken. Het nodige geld zou uitsluitend bijdragen van «het volk» en niet van «het kapitaal» of uit advertenties moeten komen.

BRONNEN

Het Laatste Nieuws
Het Belang van Limburg
De Nieuwe Gids
De Tijd
NRC-Handelsblad
De Standaard

Samenstelling
G. DE MEYER

Periode : 1.1 - 28.2.73

LELIJK

Senator Vanhaegendoren wil wat doen tegen de verleelijking van het landschap. Hij diende daartoe bij de cultuurraad een voorstel van decreet in «tot het verbieden van tekens die storend zijn voor de aard of de gaafheid van het landschap». De indiener streeft met dit voorstel een drievoudig oogmerk na: de bestaande reglementering op de reclameborden in een decreet vastleggen (nu is dat een koninklijk besluit), een betere betuigeling mogelijk maken van schendingen door reclame in het landschap, passende sancties te voorzien.

VERBRUIKERS WANTROUWIG TEGENOVER RECLAME RECLAME

Het verbond der Belgische coöperaties maakte de uitslagen bekend van een onderzoek over de houding van de verbruikers tegenover de reclame: 62 procent van de ondervraagde personen is van mening dat de reclame niet helpt bij het kopen en dat zij de verbruikers beïnvloedt en conditioneert; 50 procent meent dat reclame over het algemeen leugenachtig is en 33 procent is van oordeel dat reclame reële voordelen aan het licht brengt. Over het algemeen zijn de mannen eerder dan de vrouwen geneigd te zeggen dat er teveel reclame wordt gemaakt, en lijken de jongeren het meest gevoelig te zijn aan «het leugenachtige karakter» van de reclame.

HOGЕ RAAD VOOR HET VERBRUIK ONEENS OVER ETHERRECLAME

Dat het debat over de invoering van etherreclame voorlopig nog niet is doodgebloed,

blijkt nogmaals uit de tegenstrijdige standpunten die in de hoge raad voor het verbruik werden ingenomen.

De producenten zijn van oordeel dat België inzake marketing zich in een bijzonder zwakke positie bevindt. De reclameuitgaven per hoofd mogen tot de laagste der westerse wereld gerekend worden.

Verder wijzen zij er op dat, mede door de evolutie in het buitenland, een verbod tot etherreclame onze economie in een minderwaardige positie zou kunnen dwingen.

Met nadruk wordt derhalve gewezen op de dwingende noodzaak om in de wetteksten een bepaling in te lassen die het formeel mogelijk maakt, onder zekere nog te bepalen voorwaarden, de toegang tot de media niet voorgoed onmogelijk te maken. De producenten zouden zich mogen uitspreken over de modaliteiten van een eventuele invoering van etherreclame.

Als motivering voeren de producenten aan dat de invoering van de etherreclame de concurrentie zal stimuleren en dat reclame op TV tenslotte de verbruikers en dus de arbeiders kan ten goede komen. Etherreclame kan het verbruik en de werkgelegenheid verhogen. Het contact tussen koper en verkoper kan worden verstevigd, als een tegengewicht voor de grote uitbreiding van de zelfbedieningszaken. Een feitelijke discriminatie van de Belgische TV ten aanzien van de buitenlandse zou weggewerkt worden en bovendien zou TV-reclame sommige ongelijkheden op de Belgische markt kunnen nivelleren.

Het advies van de verbruikers staat lijnrecht tegenover deze argumentatie. Zij eisen dat het statuut van de omroep integraal behouden blijft en dat de wetgever voorziet in het behoud van de socio-culturele zending van

de omroep en dat het algemeen belang niet opgeofferd wordt aan privé-belangen.

De verbruikers klagen ook de omvang aan van de reclame die tot doel heeft de verbruiker te conditionneren en die zeer dikwijls leidt tot de vervalsing van zijn oordeelsvermogen, wat nadelige financiële gevolgen met zich brengt. De verbruikers wijzen er verder op dat de reclame, in haar huidige vorm, het verbruik richt in de uitsluiting door de producenten gewenste zin. De reclame brengt geen objectieve informatie doch baseert haar overredingskracht veeleer op prikkelende erotiek, agressiviteit en overheersingsdrang. De functie van de omroep zou door met dit alles mee te spelen, diepgaand ontaard worden. Beter programma's zullen door de invoering van de etherreclame niet kunnen gebracht worden. De verbruikers zijn bovendien van oordeel dat uiteindelijk de luisteraar en kijker de last zullen dragen van de hoge kostprijs van de reclame, gezien deze kostprijs in de verkoopprijs der verbruiksgoederen zou verrekend worden, zelfs indien - zoals de producenten beweren - de door de etherreclame bevorderde massaproductie een prijsvermindering mogelijk maakt. In een volgende vergadering van de hoge raad voor het verbruik zal de reclame via radio- en TV-distributie onderzocht worden.

Bronnen :

De Standaard
Het Belang van Limburg
Gazet van Antwerpen

Samenstelling :
G. De Meyer

Periode : 1.1 - 28.2.73.

PRIJZEN

Op het 'Nationaal Festival van de Belgische Film' te Knokke gingen zowel de 'Grote Erepreijs van de Jury' als die van het publiek naar 'Weekend ou la qualité de la vie' van Manuel en Piché. Robbe de Hert kreeg de «Grote Erepreijs van de Pers» voor het geheel van zijn werk. De 'Prijs van de lange Speelfilm' werd toegekend aan 'Palaver' van Degelin.

De 'Unie van de Filmkritiek' heeft te Brussel haar grote prijs 1973 toegekend aan de Amerikaanse film «Cabaret» van Bob Fosse.

De buitenlandse filmcritici in Hollywood kenden hun prijs voor de beste film in 1972, de «Golden Globe», toe aan «The Godfather» van Francis Ford Coppola en «Sleuth» van Joseph Mankiewicz.

De dertigste filmprijs «Louis Delluc» (Frankrijk) werd toegekend aan «Etat de siège» van Costa Gravas.

De Londense filmcritici bekoonden de Franse film van Eric Rohmer, «L'Amour l'après-midi», als beste buitenlandse film van het jaar 1972.

De vereniging van buitenlandse journalisten in Italië heeft de «Gouden Wereldbol» voor de beste film van het jaar toegekend ex-equo aan de films «De Zaak Mattei» van Francesco Rossi en «Deze Liefde» van Alberto Bevilacqua.

Op het «Filmfestival 73» te Belgrado is de eerste prijs toegekend aan Francis Ford Coppola's «The Godfather».

OVERLIJDEN

De Amerikaanse acteur Edward G. Robinson is op 79-jarige leeftijd in Hollywood overleden.

Op 27 maart e.k. zou hem een speciale Academy Award (Oscar) toegekend worden voor zijn «uitmuntende bijdrage aan de film».

CENSUUR

In het Zwitserse kanton Freiburg werd «A Clockwork Orange», de film van Stanley Kubrick, verboden. Het departement van politie en van openbare gezondheid, dat de beslissing tot het verbod nam, noemde deze film «een ziekelijk spektakel».

Drie Britse rechters hebben op 16 januari het vertonen van een documentaire film over het leven en het werk van Andy Warhol, een paar uur voor de Britse commerciële televisie hem zou uitzenden, verboden zonder dat ze de film gezien hadden. Achteraf werd dit verschijningsverbod door het hof van beroep ingetrokken. Deze zaak veroorzaakte een hevig dispuut over het beginsel dat de gerechtshoven als censor zouden mogen optreden wanneer een particulier persoon (in dit geval de sportcommentator Ross McWhirter) een klacht indient omdat hij vreest dat een bepaald programma hem zou kunnen kwetsen.

COMMERCIE

De film «The Godfather» heeft in het afgelopen jaar alle kasrecords gebroken. Alleen al in de Verenigde Staten en Canada bracht hij 81,5 miljoen dollar op, waarmee hij de in 1939 uitgekomen film «Gone with the Wind» van de eerste plaats verdrong.

De uitgaven van de Nederlandse consument aan foto en film zullen in de komende tien jaar de grens van één miljard (gulden) passeren. Dit wordt mede mogelijk gemaakt door de foto- en filmindustrie zelf, die

kans ziet telkens een additionele vraag te creëren. Voorbeelden daarvan uit de afgelopen jaren zijn de cassette-camera, de eenogige reflex-camera enz. Aldus een van de conclusies uit een marktonderzoek van het Amsterdamse bureau Ecoplan. Onderzocht werden zes deelmarkten die gerekend kunnen worden te behoren tot de actieve vormen van vrijetijdsbesteding. Alleen al de omzet in foto- en filmartikelen had in 1972 een omvang van meer dan 450 miljoen gulden. Dit betekent dat deze markt zich in vijf jaar bijna heeft verdubbeld. Uitgaande van een toenemende schaalvergroting, een verdere uitbreiding van het assortiment en aangenomen dat de welvaart de komende tien jaar slechts gering zal stijgen, wordt deze omzet voor 1980 op tenminste één miljard gulden geraamd. Fotograferen en filmen plus alles wat erbij komt is momenteel een hobby voor een zeer grote groep consumenten. Per jaar worden in Nederland 270 miljoen foto's gemaakt. In bijna tweederde van alle Nederlandse gezinnen is tenminste één foto-toestel aanwezig; veertien procent bezit zelfs meer dan één camera.

VLAAMS FILMINSTITUUT

Senator Bascour (P.V.V.) heeft in een voorstel van decreet de oprichting van een Nationaal Vlaams Film-instituut voorgesteld. Dit instituut zou zelf films produceren of door middel van toelagen de produktie bevorderen.

Bronnen :

De Standaard
Het Laatste Nieuws
Het Belang van Limburg
De Tijd

Samenstelling :
Johan Van Heddegem

Periode : 1.1 - 3.2.73.

Aanwinsten Bibliotheek

1 Algemene Werken

- AUFERMANN, Jörg : *Kommunikation und Modernisierung*. Meinungsführer und Gemeinschaftsempfang im Kommunikationsprozess. Kommunikation und Politik - Band 3. München, Verlag Dokumentation, 1971, 239 blz.
- BERELSEN, Bernard : *Content analysis in communication research*. New York, Hafner Publ. Co., 1971, 220 blz.
- CARTER, Martin D. : *An introduction to mass communications*. Problems in press and broadcasting. London, Macmillan (1971), 142 blz.
- CHANEY, David : *Processes of mass communication*. New Perspectives in sociology. London, Macmillan (1972), 187 blz.
- CHERRY, Colin : *On human communication*. A review, a survey, and a criticism. Second edition. Studies in communication. Cambridge, The M.I.T. Press (1968), 337 blz.
- COMMUNICATION... *Communication in international politics*. Edited by Richard L. Merritt. Urbana, University of Illinois Press (1972), x, 461 blz.
- COMMUNICATION... *Communication through the mass media*. A reader in communications. Edited by Ralph Berry. (London), E. Arnold, (1971), 172 blz.
- COMMUNICATION... *Communication : concepts and perspectives*. Edited by Lee Thayer. Washington, Spartan Books (1967), 439 blz.
- COMMUNICATIONS... *Communications and political development*. Edited by Lucian W. Pye. Studies in political development. Princeton, Princeton University Press (1963), 381 blz.
- CONCEPTS... *Concepts of communication : interpersonal, intrapersonal, and mathematical*. Edited by Edwin F. Beckenbach & Charles B. Tompkins. Engineering and physical sc. extension series. New York, John Wiley (1971), XIV, 446 blz.
- EINFÜHRUNG... *Einführung in die Massenkommunikationsforschung*. Herausgeber : Gerhard Maletzke. Berlin Verlag Volker Spiess, 1972, 187 blz.
- HOMO... *Homo res sacra homini*. Bijdragen Prof. Dr. H. J. Prakke. Assen, Van Gorcum & Cy, 1970, 198 blz.
- KOMMUNIKATION... *Kommunikation*. Forschung und information. - Band 3. Berlin, Colloquium Verlag, (1969), 187 blz.
- MASER, Siegfried : *Grundlagen der allgemeinen Kommunikationstheorie*. Eine Einführung in ihre Grundbegriffe und Methoden. Stuttgart, Verlag Berliner Union, (1971), 205 blz.
- MASSENKOMMUNIKATIONSFORSCHUNG... *Massenkommunikationsforschung*. Vol. 1 : *Produktion*. Herausgegeben von Dieter Prokop. Frankfurt/Main, Fischer Taschenbuch Verlag, (1972), 424 blz.
- PEOPLE... *People, society, and mass communications*. Editors : Lewis Anthony Dexter & David Manning White. New York, The Free Press (1964), xii, 595 blz.
- PETERS, J. M. : *Analoge en digitale communicatiemiddelen*. Overdruk uit «Handelingen van het 28e Vlaams Filologencongres. 1971». blz. 239 tot 248.
- PROSS, Harry : *Die meisten Nachrichten sind Falsch*. Für eine neue Kommunikationspolitik. Köhlhammer Urban-Taschenbücher Reihe 80. Stuttgart, Verlag W. Köhlhammer, (1971), 146 blz.
- READER... *Reader Massenkommunikation*. Band 1. Herausgegeben von Alphons Silbermann. (Bielefeld), Bertelsmann Universitätsverlag, (1969), 125 blz.
- SELECTIVITEIT... *Selectiviteit in de massakommunicatie*. Opstellen aangeboden aan Prof. Dr. M. Rooij ter gelegenheid van zijn afscheid als hoogleraar aan de Universiteit van Amsterdam. Samengesteld onder red. v. H. Daudt, F. Bergsma e.a. Deventer, Van Loghum Slaterus, 1971, 258 blz.
- STEPHENSON, William : *The play theory of mass communication*. Chicago, The University of Chicago Press (1967), x, 225 blz.
- STOSBERG, Manfred : *Analyse der Massenkommunikation : Einstellungsmessung*. Gesellschaft und Kommunikation. Band 7/1. (Düsseldorf), Bertelsmann Universitätsverlag, (1972), 155 blz.
- WERSIG, Gernot : *Inhaltsanalyse. Einführung in ihre Systematik und Literatur*. Schriftenreihe zur Publizistikwissenschaft 5. (Berlin), Verlag Volker Spiess, (1968), 160 blz.
- WILLIAMS, Raymond : *Communications*. Pelican books. (Harmondsworth), Penguin books (1971), 185 blz.
- WRIGHT, Charles R. : *Mass communication*. A sociological perspective. Studies in sociology. New York, Random House, (1959), 124 blz.

2 Massa-media

- BAGDIKIAN, Ben H. : *The information machines*. Their impact on men and the media. New York, Harper & Row, (1971), xxxvi, 359 blz.
- BURNET, Mary : *Les moyens d'information dans un monde de violence*. Etudes et documents d'information - nr. 63. (Paris), Unesco, (1971), 49 blz.
- COMMUNICATION... *Communication et réseaux de communications*. - Applications pratiques. - Connaissance du problème. (Paris), Librairies techniques, (1971), 56 + XVII + 94 blz.
- GABEL, Emile : *L'enjeu des médias*. (Paris), Mame (1971), 469 blz.
- INFORMATION... *L'information à travers le monde*. Presse, radio, télévision, film. Quatrième édition. (Paris), Unesco, (1966), 424 blz.
- KIENTZ, Albert : *Pour analyser les médias*. L'analyse de contenu. Collection medium. (Paris), Mame (1971), 175 blz.
- MASS... *The mass media and modern society*.